

Belge	Adı	FİNANSAL ÖLÇÜTLER YÖNETİM PROSEDÜRÜ	
	Türü	PROSEDÜR	
	Kodu	05.PRO.02	
	Onay Tarihi	29/09/2022	
	Revizyon Tarihi	-	
	Revizyon Numarası	-	
	Hazırlayan	ENDEKS DİREKTÖRLÜĞÜ	
	Onaylayan	GENEL MÜDÜR	

BORSA İSTANBUL A.Ş.

**FİNANSAL ÖLÇÜTLER YÖNETİM
PROSEDÜRÜ**

İSTANBUL – 2022

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu kontrol ediniz.

İÇİNDEKİLER

1. Amaç ve Kapsam	4
2. Dayanak	4
3. Tanımlar ve Kısaltmalar	4
4. Karar Mercii.....	5
5. Finansal Ölçütler Komitesi	6
6. Finansal Ölçütlerin Belirlenmesi, Oluşturulması, Hesaplanması ve Yayınlanması.....	7
6.1. Finansal Ölçütlerin Belirlenmesi ve İlanı	7
6.2. Finansal Ölçütlerin Güvenilirliği ve Bütünlüğü.....	7
6.3. Finansal Ölçütlerin Hesaplanması ve Yayınlanmasında Operasyonel Riskler	7
6.4. Finansal Ölçütlerde Kullanılan Girdilerin Bütünlüğü.....	8
6.5. Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasında Görev Alan Çalışanlar	8
6.6. Finansal Ölçütlerin Oluşturulmasında ve Hesaplanmasında Hizmet Alımı.....	9
6.6.1. Hizmet Alımı	9
6.6.2. Hizmet Alımı Sözleşmelerinin Unsurları.....	9
6.6.3. Hizmet Alınan Tarafların Gözetimi	9
6.6.4. Hizmet Alınan Tarafların Açıklanması	10
7. Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde Yapılacak Değişiklikler.....	10
7.1. Değişikliklerde Bilgilendirme Talep Eden Tarafların Belirlenmesi	10
7.2. Esaslı Değişiklik	10
7.3. Esaslı Değişikliklerin Gerekçesi	10
7.4. Esaslı Değişikliklerin Tespiti	10
7.5. Esaslı Değişikliklerde Görüşlerin Toplanması, Gelen Görüşlerin ve Nihai Kararın İlanı	11
7.6. Esaslı Olmayan Değişiklikler.....	11
7.7. Acil Esaslı Değişiklikler	12
7.8. Finansal Ölçütlerin Tanımının ve Kural Setlerinin Gözden Geçirilmesi	12
8. Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verilmesi.....	12
8.1. Hesaplamaya Son Verme Gerekçesi	12
8.2. Kritik Önemi Haiz Olmayan Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verme	12
8.3. Kritik Önemi Haiz Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verme.....	13
8.4. Hesaplamaya Acil Olarak Son Verme	13
8.5. Hesaplamaya Son Verme Halinde Alternatif Finansal Ölçüt Belirlenmesi	13
9. Borsa Dışı Veri Sunanların Uyması Gereken Kurallar	14
9.1. Borsa Dışı Verilerin Kullanımı	14
9.2. Borsa Dışı Verilerin Sunumuna Son Verilmesi	15
9.3. Borsa Dışı Veri Sunumunda Roller ve Sorumluluklar.....	15

9.4.	Borsa Dışı Veri Sunanların İç Kontrol ve Denetim Sistemleri	15
9.5.	Borsa Dışı Veri Sunanların Çıkar Çatışmalarını Önlemesi ve Yönetmesi.....	16
9.6.	Borsa Dışı Veri Sunanların Çalışanlarının Eğitimi	16
9.7.	Borsa Dışı Veri Sunanlarca Usulsüzlüklerin Önlenmesi	17
9.8.	Borsa Dışı Veri Sunanların Kayıtları Muhafazası	17
9.9.	Borsa Dışı Veri Sunanların Denetimi	17
10.	Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi.....	17
11.	Finansal Ölçütlerde Hesap Verilebilirlik	18
12.	Gözden Geçirme	18
13.	Prosedürde Hüküm Bulunmayan Haller	18
14.	Çeşitli ve Son Hükümler.....	18
15.	Yürürlük.....	18
16.	Yürütme	19
EK 1:	Borsa İstanbul Finansal Ölçütler Komitesi Çalışma Usul ve Esasları.....	20

1. Amaç ve Kapsam

(1) Bu Prosedür, Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'nde düzenlenen Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında ve hesaplanmasında hizmet alınan tarafların gözetimi de dâhil olmak üzere Finansal Ölçütlerin oluşturulması, hesaplanması ve yayımlanmasına, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde yapılacak esaslı ve esaslı olmayan değişikliklere, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verilmesine, Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallara, Finansal Ölçütlerde hesap verilebilirliğin sağlanmasına ve Finansal Ölçütlerin kontrolü ve gözetimine ilişkin esasları düzenler.

2. Dayanak

(1) Bu Prosedür, Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

3. Tanımlar ve Kısaltmalar

(1) Bu Prosedürün uygulanmasında;

Borsa Dışı Veri: Borsa Dışı Veri Sunanlardan temin edilen ve Finansal Ölçütün hesaplanmasında kullanılan organize piyasalar ve borsalar kaynaklı olanlar hariç fiyat, tahmin, değer, oran ve benzeri verileri,

Borsa Dışı Veri Sunan: Finansal Ölçütün hesaplanmasında kullanılan Borsa Dışı Verileri Borsa İstanbul A.Ş.'ye temin eden tüzel kişileri,

Borsa, Borsa İstanbul: Borsa İstanbul A.Ş.'yi,

Dört Göz İlkesi: Herhangi bir aksiyonun alınmadan önce iki farklı yetkili kişi tarafından gözden geçirilmesi ve onaylanması prensibini,

Düzenleyici Otorite, SPK: Sermaye Piyasası Kurulunu,

Endeks Direktörlüğü: Borsa İstanbul Endeks Direktörlüğünü,

Endeks: Düzenli olarak bir formül veya başka bir hesaplama yöntemi uygulanarak veya kapsamındaki varlık, fiyat, getiri veya oranlar (tahmini fiyatlar veya faiz oranları, bekleyen emirler veya diğer değer veya gözlemler dâhil) kullanılmak suretiyle değerlendirilerek belirlenen ve yayımlanan veya kullanıma sunulan göstergeleri,

Finansal Ölçüt: Belirli bir formül veya hesaplama yöntemi kullanılarak düzenli olarak hesaplanan; kullanıcılara ücret karşılığı veya ücretsiz olarak sunulan; bir sermaye piyasası aracının, finansal sözleşmenin veya ürünün değerinin belirlenmesinde, getirilerinin izlenmesinde, bunlara dayanarak yapılacak ödemenin tutarının belirlenmesinde, varlık dağılımının veya portföyün belirlenmesinde veya performans primlerinin hesaplanmasında kullanılan; Borsanın Yöneticisi olduğu Endeks, fiyat, oran ve benzerlerini,

Finansal Ölçüt Yararlanıcısı: Finansal Ölçüte dayalı finansal ürün veya kontratın tarafı olan gerçek veya tüzel kişiler ile Lisanslı Kullanıcıları,

Finansal Ölçütler Komitesi, Komite: Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'nin "Kontrol sistemi" başlıklı 8 inci ve "Gözetim fonksiyonu" başlıklı 9 uncu maddelerinde açıklanan kontrol ve gözetim fonksiyonlarını ifa etmek üzere, Finansal Ölçütlerin kontrolü ve gözetimi kapsamında değerlendirebilecek her konuda görüş ve öneri oluşturmak amacıyla Borsa tarafından oluşturulan Komiteyi

Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü,

IOSCO: Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütünü,

Karar Mercii: İlgili Finansal Ölçütün niteliğine göre, bu Prosedürün “Karar Mercii” başlıklı 4 üncü maddesinde belirtilen mercii,

Kritik Önemi Haiz Finansal Ölçüt: Avrupa Parlamentosu’nun 2016/1011 sayılı düzenlemesinin 20-1 maddesi kapsamına giren Finansal Ölçütleri,

Kritik Önemi Haiz Olmayan Finansal Ölçüt: Avrupa Parlamentosu’nun 2016/1011 sayılı düzenlemesinin 20-1 maddesi kapsamına girmeyen Finansal Ölçütleri,

Kural Seti: Finansal Ölçütün oluşturulması, hesaplanması, yayımlanması ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla Borsa İstanbul A.Ş. tarafından belirlenmiş kural ve yöntemler bütünü,

BIST-KYD Endeksleri Komitesi: BIST-KYD Endeksleri’nin hesaplanmasına ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik faaliyetleri gözetmek, piyasada meydana gelen gelişmeleri, ortaya çıkan yeni ihtiyaç ve talepleri göz önünde bulundurarak yeni endeksler oluşturmak veya mevcut bazı endekslerin hesaplanmasına son vermek dâhil endeks Kural Setinde yapılacak değişikliklere ilişkin tavsiye niteliğinde kararlar almak amacıyla Borsa İstanbul A.Ş. ve KYD Bilgi Yönetimi ve İletişim A.Ş. adına 3’er temsilcinin yer aldığı komiteyi,

Lisanslı Kullanıcı: Borsa İstanbul A.Ş.’den Finansal Ölçüte ilişkin hizmet satın alan gerçek veya tüzel kişileri,

Piyasa Otoritesi: Düzenleyici otorite, öz düzenleyici kurum, organize piyasa, borsa veya takas kuruluşları gibi kurumları,

TLREF Oranı: Türk Lirası Referans Faiz Oranını,

TLREF Endeksi: Türk Lirası Referans Faiz Oranı Endeksini,

TLREF Komitesi: TLREF oranının ve BIST TLREF Endeksinin hesaplanması ve yayımlanmasına yönelik faaliyetleri gözetmek, piyasada meydana gelen gelişmeleri, ortaya çıkan yeni ihtiyaç ve talepleri göz önünde bulundurarak kural setinde ihtiyaç duyulan değişikliklere ilişkin çalışmalarını yürütmek amacıyla Türkiye Bankalar Birliği (TBB) bünyesinde oluşturulan ve üye olarak Borsa İstanbul A.Ş., Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş., Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ve TBB adına seçilen bankaların yer aldığı komiteyi,

Ulusal Otorite: SPK hariç olmak üzere Finansal Ölçütlerin politikalarının belirlenmesinde kamusal sorumluluğu veya menfaati olan Türkiye’deki ilgili kamu otoritelerini,

Uzman Takdiri: Finansal Ölçütün hesaplanmasında kullanılan verilerle ilgili olarak Finansal Ölçütün Yöneticisi olarak Borsa İstanbul A.Ş.’nin veya Borsa Dışı Veri Sunanın takdir yetkisini kullanmasını,

Yönetici: IOSCO prensiplerine uyumlu finansal ölçütler üzerinde kontrol sahibi olan; finansal ölçüte ilişkin düzenlemelerin hazırlanması, hesaplanması ve yayımlanmasına ilişkin süreçleri yürüten tüzel kişi olarak Borsa İstanbul A.Ş.’yi,

ifade eder.

4. Karar Mercii

(1) Finansal Ölçütlerin oluşturulmasına, Kural Setlerinin belirlenmesine, hesaplanmasına, yayımlanmasına ve dağıtılmasına; operasyonlarının yürütülmesine ve gözetimine; Finansal

Ölçütlerin oluşturulmasında ve hesaplanmasında hizmet alımı ve/veya veri teminine, alınacak hizmetin ve/veya temin edilecek verinin kapsamına, hizmet alımı sözleşmelerinin unsurlarına; Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde yapılacak değişikliklere ve yapılacak değişikliğin esaslı değişiklik olup olmadığına; Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son vermeye; Borsa Dışı Veri kullanılarak hesaplanacak Finansal Ölçütlerde, Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimi en iyi yansıtacak Borsa Dışı Veriye ve Borsa Dışı Veriyi Sunanları belirlemeye, Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallara;

- a) TLREF Oranı ve BIST TLREF Endeksi için TLREF Komitesi,
- b) TLREFK Oranı ve BIST TLREFK Endeksi için TLREFK Komitesi, BIST-KYD Endeksleri için Finansal Ölçütler Komitesinin önerisi üzerine Genel Müdür,
- c) Mülkiyeti Borsaya ait diğer Finansal Ölçütler için Finansal Ölçütler Komitesinin önerisi üzerine Genel Müdür,
- d) Mülkiyeti Borsaya ait olmayan diğer Finansal Ölçütler için ilgili Finansal Ölçütün sahibi kuruluşun uygun görüşü veya talebi üzerine Genel Müdür

karar verir.

5. Finansal Ölçütler Komitesi

(1) Borsa, Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'nin "Kontrol sistemi" başlıklı 8 inci ve "Gözetim fonksiyonu" başlıklı 9 uncu maddelerinde açıklanan kontrol ve gözetim fonksiyonlarını ifa etmek ve Finansal Ölçütlerin kontrolü ve gözetimi kapsamında değerlendirebilecek her konuda, Karar Merciiine sunulmak üzere, görüş ve öneri oluşturmak amacıyla Finansal Ölçütler Komitesini kurar.

(2) Finansal Ölçütler Komitesi;

- a) Finansal Ölçütlerin sürekliliğinden sorumlu olması nedeniyle Endeks Direktörü,
- b) Finansal Ölçütlerin hesaplanmasının ve yayımlanmasının teknolojik altyapısından sorumlu olması nedeniyle Endeks Uygulamaları Servisinin bağlı olduğu Direktör,
- c) İlgili Finansal Ölçütün kapsamında yer alan sermaye piyasası araçlarının işlem kurallarından sorumlu olmaları nedeniyle Piyasa Operasyon Direktörlerinden

oluşur.

(3) Komite üyeleri, Borsa İstanbul'un Yöneticisi olduğu Finansal Ölçütlerin oluşturma, hesaplama, yayımlama ve hesap verilebilirlik dâhil tüm süreçlerine ilişkin çıkar çatışması içinde olmadıklarına dair Ek 1'de yer alan metne uygun beyanlarını vererek görevlerine başlarlar. Herhangi bir üyenin bu beyanı verememesi halinde Genel Müdür, aynı Direktörlükte söz konusu beyanı verebilen bir servis yöneticisini, ilgili Direktör bu beyanı verene dek, Finansal Ölçütler Komitesine atar.

(4) Komite üyeleri, Komitede yer almalarına kaynaklık eden görevlerinden ayrılmaları halinde veya Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplama, yayımlama veya hesap verilebilirlik dâhil herhangi bir sürecine ilişkin çıkar çatışması içinde olmaları halinde üyelikten azledilmiş sayılır. Çıkar çatışmalarının tespiti üyenin beyanı veya Genel Müdür kararı ile olur.

(5) Komitenin başkanlığı Endeks Direktörlüğünü temsil eden üye, sekreteryası ise Endeks Direktörlüğü tarafından yürütülür.

- (6) Komite, toplantılarını aralarında Komite başkanının da olduğu, gündem maddeleri dikkate alındığında oy hakkı olan en az üç üyenin katılımıyla yapar, kararlarını toplantıya katılan ve oy hakkı olan üyelerin çoğunluğunun kararı ile alır. Toplantılar ve toplantı kararlarının onaylanması telefon, video konferans ve e-posta gibi haberleşme yöntemleriyle de yapılabilir.
- (7) Piyasa Operasyon Direktörleri kendi piyasalarıyla ilgili Finansal Ölçütlere ait gündem maddeleri ile münhasıran bir piyasaya ilişkin olmayan gündem maddeleri için oy kullanabilirler. Oyların eşitliği halinde karar, Komite başkanının oyu ile belirlenir. Gündem maddelerinin münhasıran bir piyasaya ilişkin olup olmadığına ve/veya hangi piyasaya ilişkin olduğuna Komite başkanı karar verir.
- (8) Komite, her dört ayda bir en az bir defa toplanır. Toplantı gündemi ve tarihi, Komite başkanı tarafından belirlenir ve toplantı gündeminin içeriği göz önünde bulundurularak toplantıdan makul bir süre önce elektronik ortamda komite üyeleri ile paylaşılır. Olağanüstü durumlarda Komite üyelerinden herhangi birisi Komite başkanından, Komiteyi toplantıya çağırmasını talep edebilir. Komite başkanı talebi değerlendirir, uygun bulması halinde Komiteyi toplantıya çağırır.
- (9) Komite, kararlarını alırken Borsa içi birim ve kişilerin görüşlerinin yanı sıra ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde Borsa dışı kurum ve kişilerin görüşlerine de başvurabilir.
- (10) Komite'nin Çalışma Usul ve Esasları Ek 1'de yer almaktadır.

6. Finansal Ölçütlerin Belirlenmesi, Oluşturulması, Hesaplanması ve Yayımlanması

6.1. Finansal Ölçütlerin Belirlenmesi ve İlanı

- (1) Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'ne uygun Finansal Ölçütler, Komitenin önerisi ile Karar Mercii tarafından belirlenir.
- (2) Borsa, Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'ne uygun Finansal Ölçütlerini kurumsal internet sitesinde ilan eder.

6.2. Finansal Ölçütlerin Güvenilirliği ve Bütünlüğü

- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin güvenilirliği ve bütünlüğünü sağlamak amacıyla Finansal Ölçütlerin hesaplamalarını ve yayımını, uygun yazılım ve donanım sistemleri ile yapar ve Finansal Ölçütlerin hesaplamasında kullanılan verileri mümkün olduğu ölçüde kontrol ederek hesaplamalara dâhil eder.
- (2) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplama ve yayımı dâhil tüm süreçlerinde kullanılan yazılım ve donanım sistemlerini yedekler.
- (3) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplama ve yayımı dâhil tüm süreçlerinde kullanılan yazılım ve donanım sistemlerine sadece yetkili kullanıcıların erişmesine izin verir, erişimlere ilişkin kayıtları tutar.
- (4) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanan ve yayımlanan tüm değerleri ile oluşturulma, hesaplama ve yayımına ilişkin tüm değişiklik kayıtlarını uygun ortamlarda saklar.

6.3. Finansal Ölçütlerin Hesaplanması ve Yayımlanmasında Operasyonel Riskler

- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplamalarında kullanılan girdileri mümkün olduğu ölçüde kaynağından, insan müdahalesi olmadan, uygun yazılım sistemleri vasıtasıyla temin eder; hesaplama ve yayımlama süreçlerinde manuel veri girişi yapılması halinde mutlaka Dört Göz İlkesini uygular.

(2) Borsa, Finansal Ölçütlerin sürekliliğini sağlamak amacıyla yaptığı işlemlerde uygun yazılımlarla ve/veya Dört Göz İlkesi uygulanarak sağlanan verileri kullanır, işlem öncesi ve sonrası raporları Lisanslı Kullanıcılar ile paylaşır.

(3) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplaması ve yayımlamasına ilişkin algoritma, yazılım ve konfigürasyon değişikliklerini uygun ortamlarda ilgili tüm tarafların katılımıyla test eder, test sürecini başarıyla geçen geliştirme ve değişiklikleri planlı sürümler halinde uygulamaya alır.

(4) Borsa, olağanüstü durumlarda iş sürekliliğini sağlamak amacıyla ilgili tüm tarafların katılımıyla düzenli tatbikatlar yapar.

6.4. Finansal Ölçütlerde Kullanılan Girdilerin Bütünlüğü

(1) Borsa, Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimleri en iyi yansıtacak verileri kullanmaya, kullanılan verilerin gerçekleşen işlemlere dayanmasına özen gösterir. Borsa, kendi piyasa ve pazarlarında veya başka piyasa veya platformlarda gerçekleşen işlemlerin bulunmadığı hallerde veya Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimleri daha iyi yansıtacağını düşünüyorsa hesaplamalarda işlemlere dayanmayan verileri de kullanabilir.

(2) Borsa, ihtiyaç duyması halinde Finansal Ölçüt hesaplamalarında kullanılacak girdileri belirlerken potansiyel Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının görüşlerini alabilir.

(3) Borsa, Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimleri en iyi yansıtacak verileri belirlerken kullanmayı düşündüğü verilerin tarihsel değerlerini inceler; verilerin tutarlılığını, uç değerlerin kullanılabilirliğini, karşılaşılabilecek veri yetersizliklerini, olası gecikmeleri, veri kaynağının güvenilirliğini ve tarafsızlığını da dikkate alarak, karşılaşılabilecek sorunlara ilişkin alınacak önlemleri belirler, olağanüstü durum planları dâhil gerekli uyarı ve alarm sistemlerini kurar.

6.5. Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasında Görev Alan Çalışanlar

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde görev alan çalışanların görev tanımlarına uygun uzmanlık ve bilgi düzeyine sahip olmasını sağlar; Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde aşağıdaki temel kriterlere ve yetkinliklere sahip çalışanlara görev verir:

- Üniversite, fakülte veya yüksekokulların en az 4 yıllık eğitim veren ve Borsa İnsan Kaynakları Yönergesinde açıkça ismi geçen Bölümlerden mezun olmak,
- Öğrenim dili %100 İngilizce olan bir lisans bölümünden mezun olmak veya YDS/eYDS sınavlarında İngilizce dilinden en az 75 ve dengi puana sahip olmak,
- Borsa tarafından genele açık olarak yapılan işe alım sınavında başarılı olmak,
- Microsoft Excel veya VBA, SQL, Python ve diğer benzeri programlama dillerinin en az birisini kullanabilmek,
- Analitik düşünme yeteneğine, etkili iletişim becerisine ve bütünsel bakış açısına sahip olmak; kalite odaklı, takım çalışmasına yatkın, değişime açık ve müşteri odaklı olmak.

(2) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanma süreçlerinde Finansal Ölçütlerin hesaplaması konusunda yeterli tecrübeye sahip çalışanları görevlendirir. Bu kapsamda, Finansal Ölçütlerin hesaplanma süreçlerinde görev alan çalışanların, bu alanda en az 1/2'sinin 4 yıl ve üzeri tecrübeye sahip olmasını sağlar.

(3) Borsa, şirketin ihtiyaçlarını, çalışanların kariyer beklentilerini karşılamak ve Ar-Ge faaliyetlerinin teşviki amacıyla çalışanlar için yurt içi ve yurt dışında eğitim ve gelişim imkânları sağlar; sermaye

piyasası lisansları ile finansal piyasalara ilişkin uluslararası kabul görmüş sertifikaları almaları için çalışanları teşvik eder.

6.6. Finansal Ölçütlerin Oluşturulmasında ve Hesaplanmasında Hizmet Alımı

6.6.1. Hizmet Alımı

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında dışarıdan hizmet alabilir, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılmak üzere fiyat, getiri veya oran dâhil ihtiyaç duyulan verileri, dışarıdan temin edilebilir.

(2) Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında bir sözleşmeye bağlı olarak yapılan hizmet alımı ile Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılmak üzere bir sözleşmeye bağlı olarak fiyat, getiri ve oran dâhil veri temini, bu Prosedür kapsamında hizmet alımı olarak değerlendirilir.

(3) Kamuya açıklanan kaynaklardan temin edilen fiyat, getiri veya oran dâhil verilerin, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında herhangi bir sözleşmeye ihtiyaç duyulmadan kullanımı, bu Prosedür kapsamında hizmet alımı olarak değerlendirilmez.

(4) Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında hizmet alınan veya hesaplamalarında verileri kullanılan tarafın organize bir piyasa, borsa veya ilgili hizmeti veya veriyi sağlamak üzere kanunla yetkilendirilmiş bir kurum olması halinde Borsa, bu Prosedürde belirlediği süreçlerini yürütmeyebilir.

6.6.2. Hizmet Alımı Sözleşmelerinin Unsurları

(1) Bu Prosedür kapsamında hizmet alımı olarak değerlendirilen işlemlere ilişkin sözleşmelerde, Borsa İstanbul A.Ş. Satın Alma Yönergesine ve Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesine uyum gözetilir. Bu sözleşmelerde, tesis edilecek hizmet alımı ve veri temini ilişkisine dair hükümlerin yanı sıra;

- Borsanın ve dışarıdan hizmet alınan tarafın rolleri ve sorumluluklarına,
- Alınan hizmete ilişkin bilgi, belge ve kaynaklara erişim yetkisini de kapsayacak şekilde hizmet alınan tarafın gözetimine ve uyması gereken standartlara,
- Operasyonel riskleri ortadan kaldırmak için olağanüstü durum planları da dâhil olmak üzere alınması gereken tedbirlere,
- Sözleşme maddelerinde esaslı değişikliklerin nasıl yapılacağına dair süreçlere,
- Hizmetin sona erdirilmesine,

ilişkin hükümlere de yer verilir.

6.6.3. Hizmet Alınan Tarafların Gözetimi

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulmasına veya hesaplanmasına ilişkin olarak hizmet alınan veya veri temin edilen tarafların gözetiminden sorumludur.

(2) Hizmet alınan tarafların gözetimi kapsamında Borsa, hizmet aldığı veya veri temin ettiği taraflardan, alınan hizmet veya temin edilen veri ile sınırlı olmak üzere;

- Yönetim, operasyon, veri giriş/çıkışı, iş sürekliliği ve olağanüstü durum planlarını,
- Hizmeti veya veriyi sağlayan ekibin çalışanlarının mümkün olduğu ölçüde disiplin geçmişini,
- Var olan ve ortaya çıkabilecek olası çıkar çatışmalarına ilişkin beyanlarını,

d) Hizmeti veya veriyi sağlayan ekibin çalışanlarının deneyimlerine ilişkin beyanlarını,

e) Faaliyetlerine ilişkin yasal belgeleri

ve düzenlemelerini talep edebilir.

(3) Yukarıda belirtilenlerle sınırlı olmamakla birlikte hizmet alınan veya veri temin edilen taraflardan talep edilecek bilgilere ve yöntemine Komitenin önerisiyle Karar Mercii karar verir. Hizmet alınan tarafların düzenlemelerinin bulunmadığı konularda Borsa, kendi uygulamalarına veya düzenlemelerine uyulmasını talep edebilir.

(4) Komite, hizmet alınan tarafların gözetimi kapsamında, alınan hizmetin veya temin edilen verinin kalitesinin güvence altına alınmasını ve sürekliliğinin sağlanmasını teminen atılması gerekli adımlara ve bu adımların atılma sıklığına (yılda en az 1 defa olmak üzere) dair görüşünü de içeren değerlendirmesini karar verilmek üzere Karar Mercii'ne iletir.

6.6.4. Hizmet Alınan Tarafların Açıklanması

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulmasına ve hesaplanmasına ilişkin olarak alınan hizmetin veya temin edilen verinin kapsamına, hizmet alınan taraflara, hizmet alınan tarafların Finansal Ölçütlerin oluşturulmasındaki ve hesaplanmasındaki rolüne ilgili Finansal Ölçütün Kural Setinde yer verir.

7. Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde Yapılacak Değişiklikler

7.1. Değişikliklerde Bilgilendirme Talep Eden Tarafların Belirlenmesi

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde yapılacak esaslı değişikliklerde bilgilendirme talep eden Lisanslı Kullanıcıların, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerin belirlenmesine yönelik olarak Borsanın kurumsal internet sitesinde uygun altyapıyı kurar.

(2) Bu kapsamda kurumsal internet sitesinde oluşturulacak form ile Borsa, ilgili gerçek ve tüzel kişilerin kimlik ve iletişim bilgilerini, bilgilendirme talep ettikleri Finansal Ölçütleri belirler. Form ile iletilen bilgilerin güncelliğinden ilgili gerçek veya tüzel kişi sorumludur.

7.2. Esaslı Değişiklik

(1) Bir Finansal Ölçütün, hesaplama formülünde veya yönteminde, bileşenlerinin belirlenmesine ilişkin yöntemde, hesaplamasında kullanılan veri tiplerinde, ağırlık ayarlama yönteminde ve hesaplamasında, Borsa Dışı Veri kullanılıyor ise Borsa Dışı Veri Sunanların temsil kabiliyetini düşüren veri sunum yönteminde yapılacak ve/veya yukarıdaki değişiklikler dışında Finansal Ölçütlerin geçmiş ve gelecekteki performansını önemli ölçüde etkileyecek Kural Seti değişiklikleri, esaslı değişiklik olarak kabul edilir.

7.3. Esaslı Değişikliklerin Gerekçesi

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin, tanımının değişmesi, ölçmeyi hedeflediği değişimleri temsil edememesi, hesaplanması için gerekli asgari bileşenin olmaması veya veri yetersizliği, mevzuattaki veya piyasa yapısındaki değişiklikler nedeniyle veya farklı nedenlerle Kural Setlerinde esaslı değişiklikler yapılabilir.

7.4. Esaslı Değişikliklerin Tespiti

(1) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine ilişkin değişiklik talepleri, Lisanslı Kullanıcılardan, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarından, Düzenleyici Otoriteden, Piyasa Otoritesinden, Ulusal Otoriteden, Borsa

birimlerinden veya diğer gerçek veya tüzel kişilerden gelebileceği gibi mülkiyeti Borsaya ait olmayan Finansal Ölçütler için ilgili Finansal Ölçütün sahibi kuruluştan da gelebilir.

(2) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine ilişkin değişiklik ihtiyaçları, Finansal Ölçütlerin gözetimi kapsamında dönemsel veya dönemsel olmayan gözden geçirmeler sonucunda da ortaya çıkabilir.

(3) Komite, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine ilişkin yukarıda sıralanan gerçek veya tüzel kişilerden gelen değişiklik taleplerini ve dönemsel veya dönemsel olmayan gözden geçirmeler sonucunda ortaya çıkan değişiklik ihtiyaçlarını değerlendirir; değerlendirmesini, karar verilmek üzere değişikliğin esaslı olup olmadığına dair görüşünü içerecek biçimde Karar Mercii'ne iletir.

7.5. Esaslı Değişikliklerde Görüşlerin Toplanması, Gelen Görüşlerin ve Nihai Kararın İlanı

(1) Borsa, değişikliğin Komite tarafından belirlenen tanımını, değişikliğin ne sonuç doğuracağını, gerekçesiyle birlikte değişiklik taslağını, görüşlerin elektronik ortamda iletebileceği platformu, on beş günden az olmamak kaydıyla görüş toplamaya ilişkin süreyi, Karar Mercii tarafından belirlenen taslak takvimle ve yöntemle beraber Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan eder.

(2) Borsa, konuya ilişkin olarak Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan edilen duyuruyu, esaslı değişikliklerde bilgilendirme talep edenlere eposta ile de iletir.

(3) Borsa, değişiklik taslaklarına ilişkin görüşleri, görüş verenlerin kamuya açıklanıp açıklanmamasına ilişkin gizlilik tercihleri ile birlikte toplar.

(4) Borsa, gelen görüşleri, esaslı değişiklik yapılacak Finansal Ölçütün niteliğine göre TLREF Oranı ve TLREF Endeksi için TLREF Komitesiyle, BIST-KYD Endeksleri için BIST-KYD Endeksleri Komitesiyle, mülkiyeti kendisine ait olmayan Finansal Ölçütler için ise ilgili Finansal Ölçütün sahibi kuruluşla paylaşır.

(5) Borsa, Finansal Ölçütler için gelen görüşleri, ilan edilen takvime uygun olarak ve görüşü gönderenlerin kamuya açıklanıp açıklanmamasına ilişkin gizlilik tercihine sadık kalarak, Borsanın tabi olduğu yasal mevzuat saklı kalmak kaydıyla Borsa kurumsal internet sitesinde ilan eder.

(6) Esaslı değişiklikler, gelen görüşler de değerlendirilerek, Karar Mercii tarafından nihai olarak karara bağlanır.

(7) Esaslı değişikliğe ilişkin alınan nihai karar, ilan edilen takvime uygun olarak Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan edilir. Karar, Kural Setinde esaslı değişiklik yapılması yönünde ise esaslı değişikliğin yürürlüğe gireceği tarihi de içerir.

7.6. Esaslı Olmayan Değişiklikler

(1) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde, bu Prosedür kapsamında esaslı değişiklik olarak kabul edilmeyen değişiklikler de yapılabilir.

(2) Komite, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine ilişkin olarak gelen değişiklik taleplerini ve dönemsel veya dönemsel olmayan gözden geçirmeler sonucunda ortaya çıkan değişiklik ihtiyaçlarını değerlendirir; değişikliğin esaslı olup olmadığına dair görüşünü de içeren değerlendirmesini karar verilmek üzere Karar Mercii'ne iletir.

(3) Borsa, esaslı olmayan değişikliklerin yapıldığı yeni Kural Setini, değişiklikleri uygulamaya almadan önce, Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan eder, değişikliklerde bilgilendirme talep edenleri eposta ile bilgilendirir.

7.7. Acil Esaslı Değişiklikler

- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde, Finansal Ölçütün sürdürülebilirliğini teminen acil esaslı değişiklik yapabilir.
- (2) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde yapılacak acil esaslı değişikliklerde, bu Prosedürün “Esaslı Olmayan Değişiklikler” başlıklı 7.6 ncı maddesinde belirlenen usul ve esaslar izlenir.

7.8. Finansal Ölçütlerin Tanımının ve Kural Setlerinin Gözden Geçirilmesi

- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin ölçmeyi hedeflediği değişimleri yansıtır, yansıtmadığını belirlemek amacıyla Finansal Ölçütlerin tanımını ve Kural Setlerini, Komite aracılığıyla yılda en az bir defa gözden geçirir.

8. Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verilmesi

8.1. Hesaplamaya Son Verme Gerekçesi

- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına, Finansal Ölçütün tanımının değişmesi, ölçmeyi hedeflediği değişimleri temsil edememesi, hesaplanması için gerekli bileşenin olmaması veya veri yetersizliği, mevzuattaki veya piyasa yapısındaki değişiklikler nedeniyle veya farklı bir nedenle son verebilir.
- (2) Borsa, uygun bulması halinde, mülkiyeti kendisine ait olmayan Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına, ilgili Finansal Ölçütün sahibi kuruluştan gelen talep doğrultusunda son verebilir.
- (3) Borsa, mülkiyeti kendisine ait olan veya olmayan Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına, Düzenleyici Otoriteden gelen talep doğrultusunda son verebilir.

8.2. Kritik Önemi Haiz Olmayan Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verme

- (1) Komite, Kritik Önemi Haiz Olmayan Finansal Ölçütler için bu Prosedürün “Hesaplamaya Son Verme Gerekçesi” başlıklı 8.1 inci maddesinde açıklanan koşulların oluşması halinde konuyu değerlendirir; aşağıdaki hususları da içeren değerlendirmesini karar verilmek üzere Karar Merciiine iletir:

- a) Hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçüte dayalı finansal ürün veya kontratların olup olmaması dâhil hesaplamaya son vermenin ekonomik ve finansal istikrara etkileri,
- b) İhtiyaç duyulması halinde ve mümkün olduğu ölçüde, hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçütün yerini alabilecek alternatif Finansal Ölçüte ilişkin olarak bu Prosedürün “Hesaplamaya Son Verme Halinde Alternatif Finansal Ölçüt Belirlenmesi” başlıklı 8.5 inci maddesi dikkate alınarak hazırlanan açıklamalar,
- c) Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verme sürecinin yürütülmesine ilişkin olarak Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının, Düzenleyici Otoritenin veya Ulusal Otoritelerin görüşlerine başvurulması da dâhil bu Prosedürün “Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde Yapılacak Değişiklikler” başlıklı 7 nci maddesine uygun olarak belirlenen usul ve esaslar,
- d) Bu Prosedürün “Hesaplamaya Son Verme Halinde Alternatif Finansal Ölçüt Belirlenmesi” başlıklı 8.5 inci maddesi çerçevesinde alternatif Finansal Ölçüt belirlenmesi halinde, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçütün, söz konusu alternatif Finansal Ölçütle birlikte hesaplamasının uygulanabilirliği, alternatif Finansal Ölçüt belirlenmemesi halinde izlenecek yöntemler (söz konusu yöntemler ilgili Finansal Ölçütün hesaplamasına son verilmesinin

ekonomik ve finansal dengeler üzerine yapabileceği etkiler ve Finansal Ölçüte dayalı finansal ürünlerin yaygınlığı ve derinliği dikkate alınarak belirlenir).

8.3. Kritik Önemi Haiz Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verme

(1) Komite, Kritik Önemi Haiz Finansal Ölçütler için bu Prosedürün “Hesaplamaya Son Verme Gerekeşi” başlıklı 8.1 inci maddesinde açıklanan koşulların oluşması halinde konuyu değerlendirir; bu Prosedürün 8.2 nci maddesinde belirtilen hususları içeren değerlendirmesini, karar verilmek üzere Karar Merciiine iletir.

(2) Karar Mercii tarafından, bu Prosedürün “Kritik Önemi Haiz Olmayan Finansal Ölçütlerin Hesaplanmasına Son Verme” başlıklı 8.2 nci maddesinde ifade edilen süreçlere ilave olarak aşağıdaki süreçler yürütülür:

- a) İvedi olarak Düzenleyici Otoriteye bilgi verilir,
- b) Düzenleyici Otoriteye bilgi verilmesini takip eden dört hafta içerisinde ilgili Finansal Ölçütün farklı bir Yönetici tarafından hesaplanması da dâhil olmak üzere Düzenleyici Otorite, Ulusal Otoriteler ve Finansal Ölçüt Yararlanıcılarıyla beraber iki seneyi geçmemek üzere geçiş veya hesaplamaya son verme sürecinin planlaması yapılır,
- c) İki seneyi geçmemek üzere planlanan geçiş veya hesaplamaya son verme tarihi sona erene dek Finansal Ölçütün hesaplanmasına devam edilir.

8.4. Hesaplamaya Acil Olarak Son Verme

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına, hesaplamının imkânsız hale gelmesi veya olağandışı bir durum nedeniyle acil olarak son verebilir.

(2) Hesaplamaya acil olarak son verilmesi kararı, Komitenin önerisi üzerine Karar Mercii tarafından alınır. Acil olarak son verme süreci için bu Prosedürün “Acil Esaslı Değişiklikler” başlıklı 7.7 nci maddesinde belirlenen usul ve esaslar izlenir.

(3) Borsa, bu Prosedürün “Hesaplamaya Son Verme Halinde Alternatif Finansal Ölçüt Belirlenmesi” başlıklı 8.5 inci maddesine uygun olarak, ihtiyaç duyulması halinde ve mümkün olduğu ölçüde, hesaplanmasına acil olarak son verilecek Finansal Ölçüte alternatif olabilecek Finansal Ölçütleri veya Finansal Ölçüt belirleyemiyorsa izlenebilecek usule ilişkin açıklamalarını Finansal Ölçüt Yararlanıcılarına iletir.

8.5. Hesaplamaya Son Verme Halinde Alternatif Finansal Ölçüt Belirlenmesi

(1) Borsa, ihtiyaç duyulması halinde ve mümkün olduğu ölçüde hesaplamasına son vereceği Finansal Ölçüte alternatif olabilecek Finansal Ölçüt veya Ölçütler belirlemeye çalışır. Ancak bu konuda peşinen bir sorumluluk kabul etmez.

(2) Borsa, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçüte alternatif olabilecek uygun Finansal Ölçütü belirleyebilmek için Komite aracılığıyla, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçütün temel özelliklerini, diğer Finansal Ölçütlerle farklarını, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığını, hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçüte dayalı finansal ürün veya kontratların olup olmadığını, varsa vadelerini ve alternatif Finansal Ölçüt seçimine yardımcı olabilecek diğer kriterleri belirlemeye çalışır. Bu çalışma sonucunda Komite, alternatif olabilecek Finansal Ölçüte ilişkin değerlendirmesini karar verilmek üzere, alternatif Finansal Ölçütün temel özelliklerine, Finansal Ölçüt Yararlanıcıların ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığına, şeffaf işlem verilerine sahip olup olmadığına, yatırım yapılabilir olup olmadığına, Finansal Ölçüt Yararlanıcıları

üzerindeki etkisine ve mevcut mevzuatın etkisine dair görüşlerini de içerecek şekilde, Karar Merciiine iletir.

(3) Borsa, yeni bir Finansal Ölçüte geçiş sürecinin düzen içinde yürütülebilmesi için Komite aracılığıyla, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçütün alternatif Finansal Ölçütlerle birlikte hesaplanabilirliğini ve hesaplama süresini belirlemeye çalışır. Komite, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçütün, Kritik Önemi Haiz Finansal Ölçüt olması halinde en fazla 2 yıl, Kritik Önemi Haiz olmayan Finansal Ölçüt olması halinde ise en fazla 1 yıl olmak üzere alternatif Finansal Ölçütlerle birlikte hesaplanacağı süreyi belirlerken uygun olduğu ölçüde Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının, Lisanslı Kullanıcıların ve ilgili Piyasa Otoriteleri ile Ulusal Otoritelerin görüşlerini dikkate alır. Bu çalışma sonucunda Komite, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçütün alternatif Finansal Ölçütlerle birlikte hesaplanabilirliğine ve hesaplama süresine ilişkin değerlendirmesini, karar verilmek üzere Karar Merciiine iletir.

(4) Borsa, hesaplamasına son verilecek Finansal Ölçüte alternatif olabilecek farklı Finansal Ölçüt belirleyemeyebilir. Ancak hesaplamakta olduğu Finansal Ölçütlere ait bilgileri Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan eder. Lisanslı Kullanıcılar ve Finansal Ölçüt Yararlanıcıları bu bilgileri kullanarak hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçüte alternatifi kendileri belirleyebilirler.

(5) Borsa, Finansal Ölçüt Yararlanıcıları ve Lisanslı Kullanıcıların, Finansal Ölçütü kullandıkları kontratlarda ve finansal ürünlerinde, hesaplamaya son verilmesi halinde uygulanabilecek geçiş veya son verme hükümlerine yer vermelerini, Finansal Ölçütte esaslı değişiklikler yapılabileceğinden haberdar olmalarını ve gerekli önlemleri almalarını talep eder.

9. Borsa Dışı Veri Sunanların Uyması Gereken Kurallar

9.1. Borsa Dışı Verilerin Kullanımı

(1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplamalarında, Borsa Dışı Veri Sunanlar tarafından temin edilen Borsa Dışı Verileri kullanılabilir, bu durumda Finansal Ölçütlerin ölçmeyi hedeflediği değişimleri göz önünde bulundurarak Borsa Dışı Veri Sunanların tüm katılımcıları doğru şekilde temsil ettiğinden mümkün olduğu ölçüde emin olur.

(2) Borsa, Finansal Ölçüt hesaplamalarında, bu Prosedüre uygun olarak düzenlenen sözleşmeler ile temin ettiği Borsa Dışı Verileri kullanır.

(3) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılacak Borsa Dışı Verilerin alıcılar ile satıcılar arasında piyasa koşullarını yansıtabilecek şekilde gerçekleşmiş, gözlemlenebilir işlemlere veya emirlere dayanmasına; Borsa Dışı Veri Sunanlar tarafından Uzman Takdiri kullanılıyor ise bunun detaylarına; verilerin belirlenen veri hiyerarşisine uygun olarak sunulmasına; Borsa Dışı Veri Sunanların bu nitelikte verileri kesintisiz sunabilecek yetkinlikte olmasına dikkat eder.

(4) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında Borsa Dışı Veri kullanıyor ise kullanılan Borsa Dışı Veriye, Borsa Dışı Verinin hangi sıklıkla alındığına ve Borsa Dışı Veriyi Sunanlara, ilgili Finansal Ölçütün Kural Setinde yer verir.

(5) Komite, Finansal Ölçütün hesaplanmasında kullanılacak Borsa Dışı Verinin seçimine, hangi sıklıkla alınması gerektiğine ve söz konusu veriyi temin edecek Borsa Dışı Veri Sunanların belirlenmesine ilişkin değerlendirmesini, karar verilmek üzere Karar Merciiine iletir. Komite değerlendirmesini oluştururken, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının ve ilgili gördüğü diğer tarafların görüşlerine başvurabilir.

(6) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında Borsa Dışı Veri kullanıyor ise olası hataları önceden tespit etmek amacıyla Borsa Dışı Verileri mümkün olduğu ölçüde kontrol ederek hesaplamalara dâhil eder. Bu kontroller söz konusu verilerin uç değer olup olmadığının ve genel eğilimle uyumlu olup olmadığının belirlenmesini de kapsar.

(7) Borsa,

- a) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların veya kurumu adına bu işi yapan çalışanların kimlik ve iletişim bilgilerini alır; kurumu adına veri sunacak gerçek kişilerin kurumu adına bu verileri sunmaya yetkili olup olmadığını teyit eder,
- b) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların, Borsaya veri ve bilgi sunmak üzere yetkilendirdiği çalışanlarına uygulayacakları kriterleri talep eder.

(8) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, bu Prosedüre uyuma dair beyanlarını yılda en az bir defa talep eder.

9.2. Borsa Dışı Verilerin Sunumuna Son Verilmesi

(1) Borsa Dışı Verilerin ilgili Finansal Ölçütün hesaplanmasına devam edildiği sürece veya alternatif veri temin edilene dek Borsa Dışı Veri Sunanlar tarafından sunumu esastır.

(2) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, Borsa Dışı Veri sunumuna son verilmesini gerektiren koşullar ortaya çıktığında, vakit geçirmeden Borsaya bilgi vermelerini, bildiri takip eden en az 90 gün boyunca söz konusu verinin sunumuna devam etmelerini talep eder.

(3) Komite, Borsa Dışı Verilerin sunumuna son verilmesini gerektiren koşulların oluşması halinde konuya ilişkin değerlendirmelerini; karar verilmek üzere Karar Mercisine iletir.

(4) Karar Mercii tarafından, alternatif veri temini veya Finansal Ölçütün hesaplanmasına son verilmesi dâhil izlenecek usul ve esaslar belirlenir.

9.3. Borsa Dışı Veri Sunumunda Roller ve Sorumluluklar

(1) Borsa imzalayacağı sözleşmelerde, temin ettiği Borsa Dışı Verilerin, niteliğinden, eksiksiz, doğru ve güvenilir olmasından, sürekliliğinden, zamanında ve belirlenen yöntemlerle iletilmesinden ve uygun biçimde saklanmasından Borsa Dışı Veri Sunanların sorumlu olacaklarına ilişkin hükümlere yer verir, söz konusu verileri uygun ve uygulanabilir kontrollerden geçirerek kullanır.

(2) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, Borsa Dışı Veri Sunumu sürecinde yer alan çalışanların,

- a) Ad, soyad ve iletişim bilgilerini, kurumdaki pozisyonlarını ve veri sunumu sürecindeki rollerini,
- b) Veri sunumu süreciyle sınırlı olmak üzere gerçek, algılanan ve potansiyel çıkar çatışmalarına ilişkin beyanlarını,
- c) Veri sunumu sürecini yürütmek için gerekli yetenek, bilgi birikimi, eğitim ve profesyonel beceriye sahip olduklarına dair beyanlarını

Borsaya bildirmesini; süreçte yer alan çalışanların rollerinde veya beyanlarında değişiklik olduğunda veya çalışanlar değiştiğinde söz konusu bildiri yenilemesini talep eder.

9.4. Borsa Dışı Veri Sunanların İç Kontrol ve Denetim Sistemleri

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan veri sunumu sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini teminen çıkar çatışmalarının önlenmesi ve yönetilmesi de dâhil aşağıdaki hususları içeren iç kontrol

ve denetim sistemlerini kurmalarını, söz konusu sistemlere ait düzenlemelerini Borsaya iletmelerini ve konuya ilişkin düzenlemelerinde değişiklik olduğunda bildirim yenilemelerini talep eder:

- a) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine uyumlu veri tipini tespit etmeye yönelik kurallar da dâhil olmak üzere veri sunumuna ilişkin yöntemler,
- b) Şüpheli veri veya işlemleri (grup içi işlemler de dâhil olmak üzere) tespit etmeye, değerlendirmeye ve verilerin gerçekliğini sağlamaya yönelik yöntemler,
- c) Kayıtların tutulmasına ilişkin politikalar,
- d) Verilerin, sunulmasından önce yapılması gereken doğrulamalar ile yeterli teknik bilgi ve tecrübeye sahip çalışanlar tarafından birden çok kez gözden geçirilmesine yönelik politikalar,
- e) Şüpheli veri girişlerinin raporlanması,
- f) Veri sunumunun tamamlanmasına ilişkin kurum içi süreçler,
- g) Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi'nin "Kontrol sistemi" başlıklı 8 inci maddesi ile uyumlu ihbar mekanizmaları,
- h) Sunulacak verilerin gözden geçirilmesi ve veri sunumunun tamamlanmasına ilişkin kurum içi süreçlerin çıkar çatışması kapsamında değerlendirilmesi.

9.5. Borsa Dışı Veri Sunanların Çıkar Çatışmalarını Önlemesi ve Yönetmesi

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, veri sunumu sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini teminen çıkar çatışmalarının önlenmesi ve yönetilmesine ilişkin aşağıdaki hususları da içeren politikalar oluşturmalarını, söz konusu politikalara ait dokümanları Borsaya iletmelerini ve konuya ilişkin dokümanlarında değişiklik olduğunda bildirim yenilemelerini talep eder:

- a) Kritik konumdaki çalışanların rol ve görevleri ile sorumlu oldukları makamların belirlenmesi,
- b) Çıkar çatışmalarının önlenmesini ve yönetilmesini sağlayacak mekanizmalar,
- c) Veri sunum sürecinde çalışanlar ile raporlama makamlarının mümkün olduğu ölçüde fiziksel olarak birbirlerinden ayrı konumlandırılmasına ilişkin düzenlemeler,
- d) Verileri manipüle etmeyi veya başka bir yolla etkilemeyi amaçlayan mevcut veya potansiyel özendirici eylemlerin nasıl tespit edileceği, açıklanacağı, yönetileceği, azaltılacağı ve önleneyeğinin değerlendirilmesine dair yöntemler (uygun ücret politikalarının geliştirilmesi, Borsa Dışı Veri Sunan ile onun iştiraklerinin veya onların müşterilerinin başka ticari faaliyetleri ile veri sunma faaliyeti arasında olabilecek çıkar çatışmalarının etkin bir şekilde ele alınması ve çözümlenmesi dâhil).

9.6. Borsa Dışı Veri Sunanların Çalışanlarının Eğitimi

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, veri sunumu sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini teminen Borsa Dışı Veri sunumu sürecinde yer alan çalışanların eğitimine önem vermelerini, bu kapsamda;

- a) Finansal Ölçütlere ilişkin düzenlemeler ile piyasa bozucu eylemler de dâhil olmak üzere ilgili düzenlemelere ilişkin eğitim faaliyetlerini,
- b) Çalışanların, süreci yürütmek için gerekli yetenek, bilgi birikimi ve profesyonel beceriye sahip olmalarını sağlayacak eğitim faaliyetlerini

her yıl düzenli olarak Borsaya bildirmelerini talep eder.

9.7. Borsa Dışı Veri Sunanlarca Usulsüzlüklerin Önlenmesi

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan, veri sunumunda ortaya çıkabilecek usulsüzlüklerin tespitine ve söz konusu usulsüzlüklerde rol alan çalışanlarına uygulanacak disiplin yaptırımlarına yönelik uygun süreçleri oluşturmalarını; veri sunumunda tespit edilen usulsüzlükleri en kısa sürede Borsaya bildirmelerini; usulsüzlüğe ilişkin yürütülen sürecin sonuçlanmasını takiben, disiplin sürecinin sonuçları ve düzeltici kararlar ile iyileştirici uygulamalar hakkında Borsaya bilgi vermelerini talep eder.

(2) Veri sunumunda usulsüzlüklerin ortaya çıkması halinde Komite ivedi olarak konuyu ele alır ve Karar Mercii tarafından, alternatif veri temini veya Finansal Ölçütün hesaplanmasına son verilmesi dâhil izlenecek usul ve esaslar belirlenir.

9.8. Borsa Dışı Veri Sunanların Kayıtları Muhafazası

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanlardan;

- a) Veri sunumunu düzenleyen yöntem ve kuralları,
- b) Verileri temin eden, üreten veya Borsaya sunan kişilerin bilgilerini,
- c) Verinin sunumundan ve gözetiminden sorumlu olan kişilerin adlarını ve pozisyonlarını,
- d) Veri sunanlar arasındaki görüşmelerin ve iletişimin kayıtlarını,
- e) Borsa ile iletişim kayıtlarını,
- f) Borsaya sunulan verilere ilişkin kurum dışından gelen soruları,
- g) Finansal Ölçütü kullanan ürünlerle ilgili çıkar çatışmalarına ve taşınan pozisyonlara ilişkin beyanları,
- h) Denetim ve incelemeleri kolaylaştırmak amacıyla Finansal Ölçüte dayalı ürünler üzerine ilgili birim ve çalışan bazında yönetilen pozisyonların büyüklüklerini,
- i) Varsa iç ve dış denetim bulgularını, bu bulgulara ilişkin alınan iyileştirici tedbirleri ve uygulama aşamalarını

yasal ve idari gereklilikler saklı kalmak kaydıyla 5 yıl süreyle muhafaza etmelerini talep eder.

9.9. Borsa Dışı Veri Sunanların Denetimi

(1) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanların, bu Prosedüre ve sözleşmeyle belirlenen kurallara uyup uymadığını izler, kayıt altına alır ve Komite aracılığıyla yılda en az bir defa gözden geçirir. Komite, Borsa Dışı Veri Sunanların bu Prosedüre ve sözleşmeyle belirlenen kurallara uyup uymadığına dair değerlendirmesini de içeren görüşünü Karar Merciiine iletir.

(2) Genel Müdür, ihtiyaç duyması halinde Borsa Dışı Veri Sunanların, bu Prosedüre ve sözleşmeyle belirlenen kurallara uyup uymadığının denetimi amacıyla Denetim ve Gözetim Kurulu'nu görevlendirebilir.

10. Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi

(1) Finansal Ölçütlerde çıkar çatışmalarının önlenmesine ilişkin hususlar genel olarak "Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi Prosedürü"nde, hizmet alınan tarafların ve Borsa Dışı Veri Sunanların gözetimi kapsamında çıkar çatışmalarının önlenmesine ilişkin hususlar ise bu Prosedür'de düzenlenir.

(2) Komite, Finansal Ölçütlerin özelliklerini, hedeflenen, beklenen veya bilinen kullanımını ve tespit edilen mevcut veya potansiyel çıkar çatışmalarının önem düzeyini yılda en az 1 defa inceler ve değerlendirilmesini Karar Mercisine iletir.

(3) Borsanın sermayesinde pay sahibi olanlar, yönetim kontrolünü elinde tutanlar veya Borsanın ve/veya bağlı şirketlerinden birinin gösterdiği faaliyet ve eylemler sebebiyle çıkar çatışmalarının doğduğu durumlar, Komite tarafından yılda en az 1 defa değerlendirilir. Komitenin değerlendirmesinin çıkar çatışmasının bulunduğu yönünde olması durumunda oluşan çıkar çatışmasını bertaraf edecek ve hakkında bilgi sahibi olduğu Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının, Lisanslı Kullanıcılarının ve diğer Borsa Dışı Veri Sunanların dengeli bir şekilde temsil edildiği bağımsız bir gözetim yapısı kurulmasına ilişkin önerisini de içerecek şekilde, karar verilmek üzere Genel Müdüre iletir.

11. Finansal Ölçütlerde Hesap Verilebilirlik

(1) Finansal Ölçütlerin ölçmeyi hedeflediği değişimleri yansıtmayı yansıtmadığı, belirlenen Kural Setine uygun hesaplanıp hesaplanmadığı ve Borsanın Finansal Ölçüt hesaplamalarına ilişkin diğer karar ve uygulamalarıyla ilgili ihbar ve şikayetlere yönelik hususlar “Finansal Ölçütlere İlişkin Şikayet Prosedürü” ve “Finansal Ölçütlere İlişkin İhbar Prosedürü”nde düzenlenir.

(2) Finansal Ölçütlerin hesaplama süreçlerine, bu süreçlerin Kural Setlerine ve Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi’ne uyumuna ilişkin gerçekleştirilecek denetimin sıklığı Finansal Ölçüte ilişkin faaliyetlerin boyutu ve karmaşıklık seviyesiyle orantılı olarak belirlenir. Denetim ve Gözetim Kurulu gerçekleştireceği denetim sonucunda tespitlerini ve iyileştirici önerilerini Genel Müdüre raporlar.

(3) Genel Müdür, ihtiyaç duyması halinde Finansal Ölçüte ilişkin sorunlar ve riskler hakkında bilgi sahibi olmak için dış denetim yaptırabilir. İç denetim ve görevlendirilmesi halinde dış denetim sonuçlarının değerlendirilmesi ve iyileştirici önlemlerin uygulamalarının takibi amacıyla Komiteyi görevlendirebilir.

(4) Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplanma, yayımlanma ve hesap verilebilirlik süreçlerine ilişkin tüm kayıtlar, ilgili Borsa birimi tarafından yasal ve idari gereklilikler saklı kalmak kaydıyla en az 5 yıl süreyle saklanır.

12. Gözden Geçirme

(1) Bu Prosedür, Komite tarafından yılda en az bir defa gözden geçirilir.

13. Prosedürde Hüküm Bulunmayan Haller

(1) Bu Prosedürde yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili düzenlemeler çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Genel Müdür yetkilidir.

14. Çeşitli ve Son Hükümler

(1) Bu Prosedür, Borsanın mevcut veya potansiyel Finansal Ölçüt Yararlanıcılarıyla olan sözleşmelerinin bir parçasını teşkil etmez ve bu kişilere sözleşmeden kaynaklı hak veya yükümlülük yaratacak şekilde yorumlanamaz, üçüncü kişiler için herhangi bir hak yaratmaz.

15. Yürürlük

(1) Bu Prosedür yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

16. Yürütme

(1) Bu Prosedür hükümlerini Genel Müdür yürütür.

EK 1: Borsa İstanbul Finansal Ölçütler Komitesi Çalışma Usul ve Esasları

Komitenin Oluşumu ve Yapısı

Komite,

- Endeks Direktörü,
- Endeks Uygulamaları Servisinin bağlı olduğu Direktör,
- Pay Piyasası Operasyon Direktörü,
- Borçlanma Araçları Piyasası Operasyon Direktörü,
- Türev Piyasalar Operasyon Direktörü ve
- KMKTP Operasyon Direktörü'nden

oluşur.

Komite Üyeleri, Borsa İstanbul'un yöneticisi olduğu Finansal Ölçütlerin oluşturulması, hesaplaması, yayınlaması ve hesap verebilirlik dahil tüm süreçlerine ilişkin çıkar çatışması içinde olmadıklarına dair Ek'de yer alan Beyan Formunu imzalayarak göreve başlar. Söz konusu beyanı veremeyen Komite üyesi yerine aynı direktörlükte söz konusu beyanı verebilen bir Servis Yöneticisi ilgili Direktör bu beyanı verene dek, Genel Müdür tarafından atanır.

Komite üyeleri, Komitede yer almalarına kaynaklık eden görevlerinden ayrılmaları halinde veya Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplama, yayınlama veya hesap verilebilirlik dâhil herhangi bir sürecine ilişkin çıkar çatışması içinde olmaları halinde üyelikten azledilmiş sayılır. Çıkar çatışmalarının tespiti üyenin beyanı veya Genel Müdür kararı ile olur.

Komitenin başkanlığı Endeks Direktörlüğünü temsil eden üye tarafından, Komitenin sekreteryası ise Endeks Direktörlüğü tarafından yürütülür.

Dayanak

Finansal Ölçütler Komitesi Çalışma Usul ve Esasları, Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütler Yönergesi ve Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nün (Prosedür) ilgili maddeleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

Komitenin Görev ve Sorumlulukları

Finansal Ölçütler Komitesinin görev ve sorumlulukları temel olarak Finansal Ölçütlerin;

- Belirlenmesine ve ilanına,
- Oluşturulmasına,
- Kural Setlerinin belirlenmesine,
- Hesaplanmasına,
- Yayımlanmasına ve dağıtılmasına,
- Operasyonlarının yürütülmesine,
- Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütler Yönergesi'nin 9. maddesi çerçevesinde gözetim fonksiyonunun ifa edilmesine,
- Özelliklerine, beklenen veya bilinen kullanımlarına ve tespit edilen mevcut veya potansiyel çıkar çatışmalarının önem düzeyini belirlemeye,
- Oluşturulmasında ve hesaplanmasında hizmet alımı ve/veya veri teminine,

- Hesaplamasında alınacak hizmetin ve/veya temin edilecek verinin kapsamına, kalitesinin güvence altına alınmasına ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik atılması gereken adımlara ve bu adımların sıklığına,
- Hizmet alımı sözleşmelerinin unsurlarına,
- Kural Setlerinde değişiklik yapılması için paydaşlardan gelen taleplere, dönemsel veya dönemsel olmayan gözden geçirmeler sonucunda yapılacak değişikliklere ve yapılacak değişikliklerin esaslı değişiklik olup olmadığına,
- Ölçmeyi hedeflediği değişimleri yansıtır, yansıtmadığını belirlemek amacıyla Finansal Ölçütlerin tanımının ve Kural Setlerinin gözden geçirilmesine,
- Hesaplanmasına son vermeye,
- Hesaplamasına son verilmesi halinde alternatif Finansal Ölçüt belirlenmesine,
- Borsa Dışı Veri kullanılarak hesaplanması halinde Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimi en iyi yansıtacak Borsa Dışı Veriye ve Borsa Dışı Veriyi Sunanları belirlemeye,
- Hesaplamasında Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallara ve Borsa Dışı Veri Sunumuna son verilmesine,
- Hesaplamasında Borsa Dışı Veri Sunanların, Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürüyle ve sözleşmeyle belirlenen kurallara uyup uymadığına dair değerlendirilmesine,
- Süreçlerinin yerine getirilmesi sırasında ortaya çıkan ve Finansal Ölçütler Komitesine bildirilen çıkar çatışmalarının, Borsanın ilgili Birimleriyle birlikte yönetilmesine ilişkin olarak Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nün 4. maddesinde belirtilen Karar Mercii'ne sunulmak üzere görüş oluşturmaktır.

Komitenin Çalışma Usul ve Esasları

- Komite, toplantılarını aralarında Komite başkanının da olduğu, gündem maddeleri dikkate alındığında oy hakkı olan en az üç üyenin katılımıyla yapar, kararlarını toplantıya katılan ve oy hakkı olan üyelerin çoğunluğunun kararı ile alır. Toplantılar ve toplantı kararlarının onaylanması telefon, video konferans ve e-posta gibi haberleşme yöntemleriyle de yapılabilir.
- Piyasa Operasyon Direktörleri kendi piyasalarıyla ilgili Finansal Ölçütlere ait gündem maddeleri ile münhasıran bir piyasaya ilişkin olmayan gündem maddeleri için oy kullanabilirler. Oyların eşitliği halinde karar, Komite başkanının oyu ile belirlenir. Gündem maddelerinin münhasıran bir piyasaya ilişkin olup olmadığına ve/veya hangi piyasaya ilişkin olduğuna Komite başkanı karar verir.
- Komite, her dört ayda bir en az bir defa toplanır. Toplantı gündemi ve tarihi, Komite başkanı tarafından belirlenir ve toplantı gündeminin içeriği göz önünde bulundurularak toplantıdan makul bir süre önce elektronik ortamda komite üyeleri ile paylaşılır. Olağanüstü durumlarda Komite üyelerinden herhangi birisi Komite başkanından, Komiteyi toplantıya çağırmasını talep edebilir. Komite başkanı talebi değerlendirir, uygun bulması halinde Komiteyi toplantıya çağırır.
- Komite, kararlarını alırken Borsa içi birim ve kişilerin görüşlerinin yanı sıra ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde Borsa dışı kurum ve kişilerin görüşlerine de başvurabilir.

Borsa İstanbul Finansal Ölçütler Komitesi Üyeleri İçin Beyan Formu

Borsa İstanbul A.Ş. IOSCO Prensiplerine Uyumlu Finansal Ölçütler Yönergesi ile Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü, Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi Prosedürü, Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütlere İlişkin İhbar Prosedürü, Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütlere İlişkin Şikâyet Prosedürünü okuduğumu, anladığımı; Borsa İstanbul'un yöneticisi olduğu Finansal Ölçütlerin oluşturma, hesaplama, yayımlama ve hesap verebilirlik dahil tüm süreçlerine ilişkin olarak herhangi bir kurum, kuruluş veya kişi ile finansal veya kişisel, mevcut veya potansiyel herhangi bir çıkar çatışması içinde olmadığını; tüm çıkar çatışmalarından kaçınacağımı ve çıkar çatışmasının ortaya çıktığı durumlarda Borsa İstanbul'u derhal bilgilendireceğimi; Finansal Ölçütler Komitesi üyeliğim boyunca "Borsa İstanbul A.Ş. Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi Prosedürü" ve "Bilgi Güvenliği Taahhütnamesi"ne uygun hareket edeceğimi beyan ederim.

İmza:

Adı Soyadı:

Unvanı:

Tarih: